

Sulat'i Bulus
kani Titus

Bismillah Sir-Rahman Nir-Raheem

Assalamu Alaikum Warahmatullahi Ta'ala Wabarakatuh

Su nia a sulat na inisulat'u mama a bedtuan sa Bulus a lu pakatumpa kanu mama a bedtuan sa Titus a tagapeda nin bun kanu kapebpayapat kanu Mapia a Tutuma kanu apia endaw a dalepa. Na su kinasulat'i Bulus kanu nia a sulat'in na dikena bun gaid nauget i edtangkaya nin kanu timpu a kinasulat'in kanu ika-isa a sulat'in kani Timuti sa kanu timpu a manga telupulu lagun ulian nu kinanggihad'u Isa al-Masih kanu umul'in. Na su kinasulat'i Bulus kanu nia na lu natabu si Titus kanu punul a dalepa a Krita sa kanu dalepa a tinagakan ni Bulus lun. Nia kahanda ni Bulus kanu kinasulat'in lun na asal'a mapamandu ni Titus su 'bpamaginugut kanu Kadenan lu sa dalepa a Krita sa panun i kanggalebek'ilan kanu ngin i mapia enggu kapatidtu nin kanu ped a taw lu a di pakasugat i kabpamandu nin.

Na nakadalem bun kanu nia a sulat su makapantag kanu kinapamily sa kangaunutan nu 'bpamaginugut enggu su makapantag kanu da idsan nin a kapegkalimu nu Kadenan a pakalipuas kanu langun nu taw.

Titus 1

Su Salam

1 ¹Salam, saki si Bulus a ulipen nu Kadenan enggu sinugu nu Isa al-Masih asal'a makapagkabagel su salig'u manga pinamili nu Kadenan enggu kapatuntayan kanilan su bantang^a a makaagak kanilan sa kapaguyag-uyag a kasuatan nu Kadenan. ²Nia kinasugu sa laki na sabap kanu inam kanu uyag-uyag a da taman nin^b a inibpasad'u Kadenan sa lekitanu. Inibpasad den i nia nu Kadenan unan pan nu kinapangaden kanu dunia enggu katawan tanu i su Kadenan na di embudtud. ³Na sia kanu timpu a inadil'u Kadenan na inipayag'in su Kadtau nin. Na inisalig sa laki su kabpangusiat kanu entu a Kadtau nin sia luyud kanu inisugu nin a Kadenan a 'bpamelipuas sa lekitanu. ⁴Su nia a sulat na san pakatumpa sa leka Titus a tidtu a wata ku sia kanu kinaisa ta sa salig. Na san sa leka su da idsan nin a limu enggu kalilintad a ebpun kanu *Ama tanu a su Kadenan enggu kanu Isa al-Masih a 'bpamelipuas sa lekitanu.

Su Mapia a 'Gkangaunutan nu 'Bpamaginugut enggu su 'Bpamamandu sa di Pakatidtu

⁵Nia ku kahanda sa kinatabun ku sa leka san sa dalepa a Krita na asal'a makapatidtu nengka su manga galebek a di gaid pakasugat enggu pamili ka sa manga kaunutan nu 'bpamaginugut kanu uman i siudad a mana bun su inidtutuma ku sa leka. ⁶Nia ka pamili na su dala makatila lun enggu matulanged kanu kaluma nin.^c 'Bpamaginugut su manga wata nin enggu dala makasendit lun a kasamukan atawa ka kategas'a ulu. ⁷Kagina nia dait kanu pedtiakap kanu 'bpamaginugut na dala makatila lun kagina sinaligan sekanin nu Kadenan kanu galebek'in. Tembu nia dait na dikena sekanin masandag udi na dikena malemu malipunget, dikena palalangut, dikena tagukagen atawa ka dikena salimbuten sa kapamantiali. ⁸Ka nia pan mula na masakaw sekanin kanu manga taw, balapantag sa lekanin su ngin i mapia, di masasaw,

^a 1:1 **su bantang** Su nia a kadtau na makapantag kanu ukit'u kabpamelipuas'u Kadenan kanu manga taw enggu kanu dait a ula-ula nu taw sabap kanu limu nu Kadenan.

^b 1:2 **uyag-uyag a da taman nin** Nia nin maena na su taw a makatalima kanu uyag-uyag a da taman nin na di den makaidtug sa naraka ka makasulega den.

^c 1:6 **matulanged kanu kaluma nin** Nia nin ped a maena sa basa a Grik na *sakataw bu i kaluma nin*.

Titus 1

matidtu, ikelas enggu mataw kemumpen kanu kiug'u ginawa nin. ⁹Dait a edtindegan nin sa senep sa atay su kasaligan a kadtau a inipamandu sa lekanin ka enggu nin makapagkabagel su ped sa ukit a kapamandu nin kanilan kanu entu a tidtu a panduan enggu makapatidtu nin su 'bpamedsungkang sa entu.

¹⁰Ka madakel man i pedsungkang kanu entu, labi-labi den su 'bpamamandu sa dait a mapapaletak.^d Manga tagakalen man silan a taw enggu mangategel embitalia sa dala katagan nin. ¹¹Na nia dait na kasapalan silan sa nan a penggulan nilan kagina sia kanu kabpamandu nilan sa dikena wagib na pakapasibay nilan su manga sakambinabatan. Penggulan nilan i entu asal'a makapamantiali silan sa ukit a kasalimbut. ¹²Na nia pidtau nu taw a balaitungan sa dalepa a Krita a saka-inged'ilan bun na "Su manga taw sa Krita na tatap silan pembudtud, mana silan palangay na mawag a binatang enggu mangapauk a di mapenu." ¹³Na su pidtau nu entu a mama pantag kanilan na benal. Tembu ba iluti ka a benal su kapatidtu nengka kanilan ka enggu pakatidtu su paginugut'ilan, ¹⁴telenan nilan su kapamamantag kanu pinangumbal bu a tudtulan nu manga Yahudi udi na kanu manga kasuguan nu manga taw a pedtaligkud kanu bantang. ¹⁵Na su taw man a matilak i atay nin na matilak sa lekanin su langun-langun.^e Ugaid'a su taw a nabudsengan i atay nin enggu dala salig'in na apia ngin na dala matilak lun^e kagina magiabu den su itungan nilan enggu maledsik den i atay nilan taman sa da den sendit'ilan kanu kapenggula nilan sa mawag. ¹⁶Nia nilan ipebpayag na katawan nilan su Kadenan ugaid'a sia kanu manga galebekan nilan na pakakias'ilan su entu. Na pakasemu-semu silan, manga sungkang enggu di den silan kapakayan kanu apia ngin a mapia a galebekan.

^d **1:10 dait a mapapaletak** Su nia na 'bpaginugut bun kanu Isa al-Masih enggu kanu adat-betad'u manga taw a Yahudi a kapebpaletak. Nia nilan kataw na u di silan mapapaletak na di silan malipuas.

^e **1:15 matilak sa lekanin su langun-langun** enggu su **apia ngin na dala matilak lun** Su nia na makapantag kanu pegken a halal atawa ka kanu ped a pangitaban nu manga taw a Yahudi, upama su kapebpaletak. Kagina sia kanu ukit'u manga taw a Yahudi na amaika di silan maginugut kanu langun na pangitaban a maya ba na di kun silan taliman nu Kadenan. Mana maitu su inipamandu nu manga taw a linabit'i Bulus sia. Ugaid'a nia man inipamandu ni Bulus sia na dala katagan nu apia ngin a matilak u dikena matilak su atay nin. Na su taw a matilak i atay nin na di man kabudsengan i atay nin sabap bu kanu di nin kapaginugut kanu pangitaban nu manga Yahudi makapantag kanu pegken enggu kapebpaletak.

Su manga Papata a makapantag kanu Mapia a Ula-ula

2 ¹Ugaid'a seka Titus, na nia nengka ipamamandu na su makaayun sia kanu tidtu a panduan.

²Pamapatai ka su mangatua a mama sa kapia na ula-ula enggu kategkes'ilan kanu ginawa nilan asal'a kapagadatan silan. Maginugut silan kanu tidtu a salig, kakalimu a senep sa atay enggu su kasabal a senep sa atay.

³Maitu bun su mangatua a babay, na dait bun a maguyag-uyag silan sa aden gilek'in kanu Kadenan. Di silan mamelibak, di silan mabaluy a palalangut enggu dait a ipamandu nilan u ngin i mapia ⁴ka enggu nilan kapamituan su manganguda a babay sa kakalimu nilan kanu manga kaluma nilan enggu kanu manga wata nilan. ⁵Pamituan nilan bun silan sa kapia na ula-ula, di kaledsik'a itungan, kategel sa kanggalebek sia sa walay, kakalimu enggu kapaginugut kanu kaluma nilan. Amaika maitu su ula-ula nilan na di masakutu nu apia entain su kadtalu nu Kadenan a inipamandu sa kanilan.

⁶Maitu bun su manganguda a mama na sekaten bun asal'a 'gkapia i ula-ula nilan. ⁷Na kanu langun na penggulan nengka na ipailay nengka a upaman su ginawa nengka sia kanu mangapia a galebekan nengka. Pamandu ka sa ukrit a kapagadatan ka nu ped enggu pamandu ka bun sa da mawag a kahanda nengka. ⁸Talanged ka i tidtu su ibpamandu nengka sa dala makadaway lun ka enggu kayan su pedsungkang sa lekitanu kagina dala madtalu nilan a mawag pantag sa lekitanu.

⁹Pamapatai ka bun su manga ulipen sa maginugut kanu manga mapulu nilan sa kanu langun nu galebek'ilan taman sa kasuatan silan nu manga mapulu nilan, di silan manunumpatan ¹⁰enggu di silan mangua-ngua. Ugaid'a nia nilan ipailay na su talutup a katidtu asal'a makapailay nilan sia kanu langun na galebek'ilan su kopianan nu ibpamandu tanu pantag kanu Kadenan a 'bpamelipuas sa lekitanu.

¹¹Na nia ba i dait a kapaguyag-uyag tanu kagina inipayag den nu Kadenan su da idsan nin a kapegkalimu^f nin a pakalipuas kanu langun

^f 2:11 su da idsan nin a kapegkalimu Na sia sa basa a Grik na *karis* a nia nin maena na su limu a di 'gkawagib sa lekitanu ugaid'a inenggay bun nu Kadenan sa lekitanu. Mabatia i nia sia kanu *Maena nu Mangadalem a Kadtalu kanu Kitab* sia kanu kapupusan nu nia a kitab.

Titus 2, 3

nu taw. ¹²Na su nia ba a kapegkalimu nu Kadenan i pedtutulu sa lekitanu sa kataligkud tanu kanu kapaguyag-uyag a di nin kasuatan enggu su kiug'u ginawa a kaduduniay. Pedtutulu bun sa kapia na ula-ula, katidtu enggu kapaguyag-uyag tanu a kasuatan nu Kadenan sia sa dunia ¹³gagalu nu kabpagingapa kanu 'gkainam tanu a makagkapia a benal sa ginawa a mana su kapayag kanu sigay nu barakat a Kadenan enggu 'bpamelipuas sa lekitanu a su Isa al-Masih. ¹⁴Na ininggihad'in su umul'in ka enggu tanu nin maaun sa kanu langun na kadaluakan a galebek tanu enggu maawa kanu kabaladusan tanu ka pinamili tanu nin a taw nin a pedsamikal penggalebek sa kapianan.

¹⁵Na ipamamandu nengka kanu 'bpamaginugut su langun nu nia enggu isekat'engka sa kanggula nilan lun. Usal ka su langun na kawagib'engka sa kapatidtu nengka kanilan enggu di ka pedsuguti su apia entain sa di ka nilan ipamamantag.

Su Sabapan na Kapaguyag-uyag a Kasuatan nu Kadenan

3 ¹Patademi ka bun kanilan i mapakatulanged silan enggu maginugut silan kanu langun nu 'gkangaunutan nu dalepa. Nia dait na adil silan sa kanggalebek'ilan sa apia ngin a kapianan, ²di nilan edtalan sa mawag su apia entain enggu abungan nilan su kapamagukag. Nia pan mula na ipailay nilan kanu langun nu manga taw su senep sa atay a kababa na muletad enggu su kapaminda.

³Kagina kanu paganay na da pan sabut tanu enggu pasusungkan tanu, nakasibay tanu sa lalan, naulipen tanu nu manga kamustakilan a kiug'a ginawa tanu enggu kalilini sa kaduduniay. Mindatu sa lekitanu su kawag'a palangay enggu kasekel sa dikena mapia. Na nabensian tanu nu manga taw enggu nabensian tanu bun silan. ⁴Ugaid'a guna den makapayag'u Kadenan a 'bpamelipuas sa lekitanu su kakalimu nin enggu su kapianan nin kanu manusia ⁵na inilipuas tanu nin sa dikena sabap kanu katidtu nu galebek tanu ugaid'a sabap kanu kapegkalimu^g nin sa lekitanu. Inilipuas tanu nin sia nakanggulalan kanu kinagagas'in kanu dusa tanu sa ukit a kinapangaden nin sa lekitanu 'bpaluman enggu sia kanu kinabagu nu Suti a Ruh kanu atay tanu. ⁶Ka su Suti a Ruh na mana su ig a namelapay

^g 3:5 kapegkalimu Su nia a kadtalu sa basa a Grik na nia nin maena na dait a siksian tanu nu Kadenan ugaid'a sabap kanu limu nin na da tanu nin siksa.

Titus 3

i kinabubus lun nu Kadenan sia sa lekitanu a sia nakanggulalan kanu Isa al-Masih a 'bpamelipuas sa lekitanu. ⁷Na sabap kanu kapegkalimu a entu nu Kadenan na initimbang tanu nin den a ikelas asal'a mabaluy tanu a pebpusakan a su aden inam'in kanu uyag-uyag a da taman nin.

⁸Na su langun nu entu a kadtalu na kasaligan tembu nia ku pegkiugan na ipamandu nengka sa mapia su entu kanu 'bpamedsalig kanu Kadenan ka enggu di maawa kanu ginawa nilan su kategel enggalebek sa kopianan. Ka su langun nu nia ba na mapia enggu aden guna-guna nin kanu langun na taw. ⁹Ugaid'a abungi ka su kapendalawana a dala katagan nin, su kapedsisinantal kanu tarsilan, su kabpamagukag enggu su kapebpalawa pantag kanu pangitaban kanu agama kagina su nia a manga galebek na dala guna-guna nin enggu dala katagan nin. ¹⁰Amaika nasapalan nengka den sa nakaisa atawa ka nakadua su taw a 'gkadsabapan nu kabpipitas na ikias'engka sekanin ¹¹ka katawan nengka den i maitu ba a taw na sinemibay den kanu bantang. Su kadusan nin i pakapaamad sa nawagiban sekanin.

Su Mauli a Papata

¹²Na pedsugun ku san sa leka si Artimas atawa ka si Tikiku, na endaw i kauma nin san na pagapas ka a benal i makapagilaya ta lu sa dalepa a Nikupulis ka nia ku kahanda na lu aku matabu kanu timpu na kapembalat.^h ¹³Na enggula ka i endaw i taman a magaga nengka sa kadtambang'engka kani Sinas a abugadu enggu kani Apulus kanu kabpelalakaw nilan ka enggu dala kulang'ilan sa kanu apia ngin a nasisita nilan. ¹⁴Pamandu ka bun su manga suled tanu sa kabpaginugut sa kadsamikal'ilan sa kanggula sa kopianan ka enggu nilan kadtabangan su pakanasisita, ka kanu maya ba a ukrit na aden guna-guna nu uyag-uyag'ilan kanu ped a taw.

¹⁵Na pedsalamen ka nu manga tagapeda ku sia. Isalam kami nengka bun kanu mangalimu sa lekami san a manga suled tanu sa paginugut. San sa lekanu langun su da idsan nin a limu.

Wassalam

^h 3:12 **timpu na kapembalat** Na su timpu na kapembalat enggu kapanenenggaw lu kanu dalepa a pegkakalebenan ni Bulus na iganat sa November taman sa February tembu dilikadu a benal su kapendadalakaw labi-labi den sia sa lagat ka mabagel su sambel enggu bagel'u lagat.